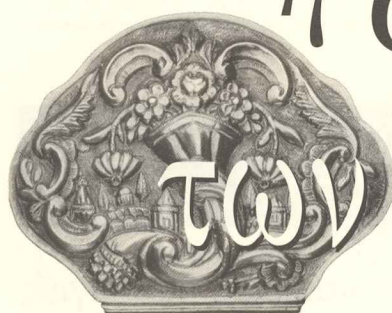
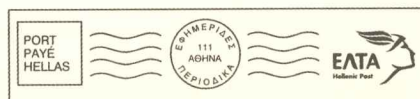

η φωνή

των ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ • ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΔΑΚΗ 20 • 111 43 ΑΘΗΝΑ • ΚΩΔΙΚΟΣ 6746

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 23 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2008 • ΑΘΗΝΑ 30-06-2008

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 2008

Αφιέρωμα στους κτηνοτρόφους μας

Στην κτηνοτροφία των Καλαρρυτών θα είναι αφιερωμένες φέτος οι εκδηλώσεις για το εορταστικό διήμερο της Αγίας Παρασκευής στις 26 και 27 Ιουλίου. Η Κοινότητα των Καλαρρυτών και οι πολιτιστικοί σύλλογοι Ιωαννίνων, Λάρισας και Αθήνας συνεργάζονται για μία ακόμα φορά, ώστε το αποτέλεσμα να είναι υψηλού επιπέδου, ιστορικά και καλλιτεχνικά άψογο συναισθηματικά φορτισμένο, με ποικιλία εκδηλώσεων για κάθε γούστο και κάθε ηλικία. Οι εκδηλώσεις θα περιλαμβάνουν εκθέσεις, ομιλίες, άμεσες παρουσιάσεις ιστορικών γεγονότων και εμπειριών ατόμων που έζησαν τη ζωή των νομάδων κτηνοτρόφων, προβολές, μόνο ηπειρώτικη μουσική και πολύ χορό, προ-

σφορά του παραδοσιακού γεύματος στο Λιβάδι από τους κτηνοτρόφους μας, γιαούρτης και τυριού φέτα. Οι νέοι καλούνται να συμμετέχουν και αυτοί, οι μικρότεροι να περιφρουρήσουν εθελοντικά τις εκθέσεις και τις εκδηλώσεις, να φροντίσουν να ενημερώνουν τους επισκέπτες και προσφέρουν ό,τι μπορούν για την επιτυχία του πανηγυριού. Οι μεγαλύτεροι ασυμμετέχουν όλοι ενεργά με κέφι, ασπρόσέλθουν στις εκδηλώσεις και ασ χορεύουν, αφού στόχος όλων μας είναι να αποδείξουμε ότι οι Καλαρρυτές υπάρχουν ακόμα και δείχνουν το δρόμο της επανένταξής τους στην πραγματική ζωή του ελληνισμού, σαν μία ξεχωριστή πηγή ιστορίας και σαν μία πολιτισμική οντότη-

τα με δικές της ιδιαίτερες αρχές και επιτεύγματα: κτηνοτροφία, οικοτεχνία-υφαντουργία, αργυροχρυσοχοΐα, αγιογραφία, τοπική αρχιτεκτονική παράδοση, εμπορική δραστηριότητα με Ρωσία, Μαύρη Θάλασσα, Τεργέστη, Βενετία, Βιέννη και τόσους άλλους προορισμούς, εγκατάσταση μεγάλων παραγωγικών μονάδων στη νεοσύστατη Ελλάδα, συνεισφορά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1821 και στο πολιτικό γίγνεσθαι της Ελλάδας με σημαντικές προσωπικότητες.

Οι Καλαρρυτές δεν είναι μόνο το «γνήσιο βουνίσιο ελληνικό τοπίο» και το γραφικό πέτρινο χωριό. Είναι πολλά άλλα, σπουδαία και μεγάλα, μαζί ασ πορευτούμε για να τα αναδείξουμε!

η φωνή των ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Ιδιοκτήτης
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ
Γιάννη Σταθά 6 • 106 72 Αθήνα

Εκδότης
ΣΠΥΡΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ
Γιάννη Σταθά 6 • 106 72 Αθήνα
Τηλ. Γραφείου 210 36 38 235

Διεύθυνση
ΙΩΑΝΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Κατοιμπίρη 40 • 155 61 Χολαργός
Τηλ. 210 65 35 902

ΣΥΜΒΟΛΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 20€

Οι Συνδρομές καταβάλλονται
• είτε με ταχυδρομική επιταγή
• είτε με εγγραφή του ονόματος
του καταθέτη
στο Λογαριασμό 121/772769-09
Ταμιευτηρίου Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος
στο όνομα ΕΛΕΝΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ
Αγίας Τριάδος 35, Γλυφάδα 166 74
Τηλ. 210 96 13 495, 210 86 76 865

Στη Λάρισα
στον ΧΡΗΣΤΟ ΚΟΤΑΡΕΛΑ
Τηλ. 2410 28 91 121

Στα Ιωάννινα και τους Καλαρρύτες
στον ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΑ ΖΑΓΚΛΗ
Τηλ. 26590 61 518 - 26510 48 843

Υπεύθυνη για τις διευθύνσεις
και την ταχυδρόμηση
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΑΚΟΥΛΑ
Γεωργίου Μαριδάκη 20 • 111 43 Αθήνα
Τηλ. 210 20 20 356

Παραγωγή - Εκτύπωση
Φωτόλιο & Τυρίσον Α.Ε.
Δημαράκη 20 • 118 55 Βοτανικός
Τηλ. 210 34 12 632 - 210 34 70 808
Fax: 210 34 71 167

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η ρύπανση και οι καλοκαιρινές πυρκαγιές

Η άνοιξη τελείωσε και οι πρώτες πυρκαγιές του καλοκαιριού έκαναν την εμφάνισή τους σε πολλές περιοχές της πατρίδας μας, αστικές και μη, βάζοντας σε ζοφερές σκέψεις όλους εμάς που νοιαζόμαστε για το περιβάλλον και τη Φύση. Χωριά ολόκληρα ερημώνουν και βουνά καλυμμένα από δάση μετατρέπονται μέσα σε λίγες ώρες σε φαλακρές μαύρες εκτάσεις. Οι απώλειες σε ψυχές ανθρώπων, αλλά και σε πλάσματα της φύσης, καθόλου αμελητέες. Τα οικοσυστήματα διαταράσσονται αμετάκλητα, μερικά από αυτά κινδυνεύουν να εξαφανιστούν. Το παγκόσμιο κλίμα συνεχίζει να αλλοιώνεται και η θερμοκρασία της Γης να ανεβαίνει απειλητικά. Ίσως τα δικά μας ορεινά χωριά να μοιάζουν αλώβητα στα δικά μας μάτια, εξαιτίας της υγρασίας των δασών και της έστω αραιής καλοκαιρινής βροχόπτωσης, όμως τίποτα δεν είναι όπως «φαίνεται». Στις ημέρες του δυνατού καύσωνα και των ισχυρών ανέμων τίποτα δεν είναι αλώβητο. Η Πυροσβεστική Υπηρεσία επισκέφτηκε και τους Καλαρρύτες μέσα στον Ιούνιο για να επιθεωρήσει την κατάσταση του οικισμού και να μας δώσει οδηγίες. Τα χόρτα από τις αυλές πρέπει να κοπούν και να καούν με προσοχή μία ώρα που δεν θα φυσάει, μία μέρα βροχερή. Ας προσέξουμε για μία ακόμα χρονιά λοιπόν, για να περισώσουμε το αριστουργηματικό φυσικό τοπίο των Καλαρρυτών, για να μπορέσουμε εμείς και τα παιδιά και τα εγγόνια μας να χαιρόμαστε για πάντα τα δώρα της τόσο απλόχερης Φύσης του τόπου μας. Προσοχή στα τσιγάρα, στις φωτιές, στα σκουπίδια. Ας μην πετάξουμε τίποτα στα φαράγγια, στα ρέματα, στις όχθες του ποταμού, στους δρόμους. Όλα τα σκουπίδια ας κλείνονται ερμητικά και ασφαλώς σε γερές πλαστικές σακούλες και ας μπαίνουν μέσα στους κάδους. Ας ξεκινήσουμε την ανακύκλωση γυαλιού, αλουμινίου και χαρτιού, όπως τόσες άλλες κοινότητες και δήμοι, τουλάχιστον κατά τους θερινούς μήνες. Στα Ζαγόρια ξεκίνησαν ήδη! Ας γίνουμε όλοι οικιοθελώς προστάτες του περιβάλλοντος στο ιστορικό χωριό μας, ας δώσουμε το παράδειγμα και στους άλλους οικισμούς, ας γίνουμε ένας οικισμός-πρότυπο, όχι μόνον στα πανηγύρια, αλλά και στις δυσκολίες της καθημερινότητας.

η Σύνταξη

Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις του Συλλόγου.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ

Πάσχα 2008 η γιορτή της Ορθοδοξίας και της Φύσης

Οι οικογένειες Α. Φασούλα, Μ. Φασούλα, Β. Μπορνόβα και Α. Μπρύνι μπροστά στον οβελία

Με προχωρημένη την άνοιξη έφτασε στους Καλαρρύτες το φετινό Πάσχα. Βροχερό και ζωγόνο, δροσερό μέχρι παγωμένο, καταπράσινο και κατανυκτικό. Οι ξενώνες γεμάτοι με εκδρομείς, όπως και μερικά από τα σπίτια των Καλαρρυτινών. Λίγοι ωστόσο, από εμάς διάλεξαν να περάσουν τις άγιες ημέρες στο χωριό. Οι πολλοί παρέμειναν, όπως συνήθως, στην πόλη ή κατέφυγαν σε άλλες εξοχές. Ας πούμε ότι για τούτο φταίνε οι υπερήλικες γονείς και τα νεοφερμένα μέλη κάθε οικογένειας, που με τον τρόπο τους δυσχεραίνουν

τις μετακινήσεις προς τα δύσβατα χωριά μας. Βέβαιο είναι, πως όσοι τόλμησαν να ανέβουν στους ορεινούς Καλαρρύτες, μαγεύτηκαν με την οργάνω-

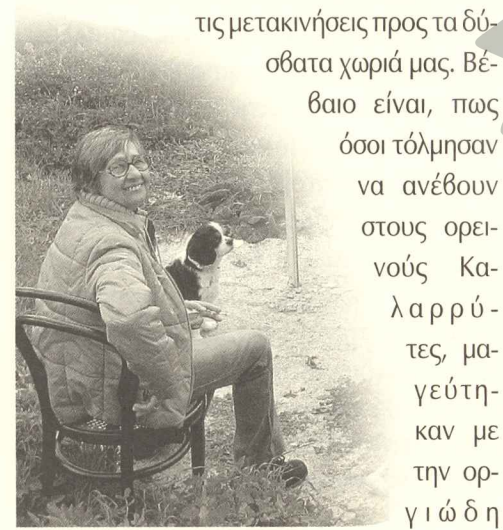
ση και τις ξεχασμένες μυρωδιές των βοτάνων, που αθρόα ξεφύτρωναν από κάθε σπιθαμή της νοτιομένης γης, από το ανεκτίμητο πολυτίμητο δάσος της Πουλιάνας, τα αραχνούφανα συννεφάκια που έστεκαν κάθε τόσο πάνω από το φαράγγι του Χρούσια και σου έδιναν την αίσθηση ότι πετάς ψηλά στα ουράνια, σα γεράκι, σαν αητός. Η Μεγαλοβδομάδα κύλισε μοναχικά και ήρεμα, με νηστία και κατάνυξη. Τη Μεγάλη Πέμπτη βάψαμε τα αυγά και τα στολίσαμε στο σπίτι. Τη Μεγάλη Παρασκευή πρωί στολίσαμε τον επιτάφιο και το βράδυ δακρύσαμε ξανά με το σπαρακτικό «Ω, γλυκύ Μου Έαρ!». Στερηθήκαμε την περιφορά του επιταφίου στην πλατεία του χωριού, λόγω του άστατου καιρού. Η πλάση πάντα είναι μουντή και στενάχωρη τη μέρα τούτη. Ξημερώνοντας το Μεγάλο Σάββατο ξεκίνησε και ο πυρετός της προετοιμασίας για την Ανάσταση. Σουβλίσαμε και ετοιμάσαμε το αρνί για το Πάσχα, φιλοκόψαμε μαρούλια, κρεμμύδια και συκωταριές για τη βραδινή μαγειρίτσα, φτιάξαμε το κοκορέτσι. Φέτος, με τη Τζένη υποχρεθήκαμε να περάσουμε ένα παραδοσιακό Πάσχα στους

Καλαρρύτες, προετοιμάζοντάς τα όλα μόνες μας. Και ευτυχώς, δεν είμασταν οι μοναδικές γυναίκες, που το επιχείρησαν. Λίγοι και πιστοί είναι κάθε χρόνο όσοι αποφασίζουν να ζήσουν ένα αυθεντικό Πάσχα στο χωριό μας.

Η Ανάσταση έγινε με φιλόβροχο. Λίγα βεγγαλικά ακούστηκαν, αναμμένα από τους ελάχιστους έφηβους που βρέθηκαν στους Καλαρρύτες κι αυτά δεν κατόρθωσαν να φωτίσουν το παχύ σκοτάδι του συννεφιασμένου βουνού. Ξημέρωσε με κάπως γλυκύτερο καιρό την Κυριακή του Πάσχα και πάντως, χωρίς βροχή! Θα μπορούσαμε να ψησούμε το αρνί στη σούβλα!

Γευμάτισαμε χαρούμενοι στο μεγάλο τραπέζι του κατωγιού: επτά Καλαρρυτινοί και τρεις φιλοξενούμενοι από την Αθήνα, μαγεμένοι κι αυτοί από τα αρώματα και τα κάλλη της ηπειρώτικης πατρίδας. Ένα Πάσχα αξέχαστο και μαγευτικό, απλό και απείρητο, όπως η ψυχή του ηπειρώτη. Και του χρόνου, να είμαστε όλοι καλά και να ανταμώσουμε πάλι με υγεία στους Καλαρρύτες μας!

Ι.Κ.Κ.

Νέος παραδοσιακός ξενώνας

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΞΕΝΩΝΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΟΓΙΑΡΟΥ ΣΤΙΣ 26 ΙΟΥΛΙΟΥ

Στη διάρκεια του διημέρου των εκδηλώσεων για το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής θα εγκαινιαστεί και ο νέος πέτρινος παραδοσιακός ξενώνας του συμπατριώτη μας Απόστολου Βογιάρου. Παρακολουθήσαμε από κοντά τις εργασίες που έγιναν εκεί τα τελευταία χρόνια και πιστεύουμε ότι παρόμοιες έκτασης δεν είχαν ξαναγίνει. Πρόκειται για έναν ξενώνα-πρότυπο, με υψηλές προδιαγραφές και αισθητική επιπέδου. Ο εξοπλισμός του είναι άρτιος, ενώ θα λειτουργεί παράλληλα και σαν εστιατόριο-καφέ, με δυνατότητα να κάθονται οι θαμώνες είτε μπροστά στο τζάκι, είτε στην εκπληκτική βεράντα δίπλα στα πλατάνια, αγναντεύοντας την Πουλιάννα, ενώ θα ακούνε τα κελαριστά νερά της ρεματιάς να κατεβαίνουν προς τη χαράδρα του Χρούσια. Στη ρεματιά αυτή ο φίλος και συμπατριώτης μας Αποστόλης φρόντισε και φύτεψε κρانيές που ρίζωσαν γερά και θα προσφέρουν τη δική τους δροσιά στους θαμώνες. Ευχόμαστε ολόψυχα καλές δουλειές στον Αποστόλη και διαζόμεστε να γευτούμε τη μαγειρική και τη φιλοξενία του!

ΙΣΤΟΡΙΚΗ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων, στην από 27-1-08 συνεδρίασή του, αποφάσισε τον προγραμματισμό για το καλοκαίρι του 2008 των πιο κάτω εκδηλώσεων:

- Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση (Απολογιστική), που θα συγκληθεί στις 27 Ιουλίου ημέρα Κυριακή και ώρα 10 πμ στην Άγναντα.
- Διοργάνωση πνευματικού Μνημοσύνου προς τιμήν του Τζουμερκιώτη εκπαιδευτικού-συγγραφέα και ερευνητή αείμνηστου Στέφανου Μιχ. Φίλου, που θα πραγματοποιηθεί στις 3 Αυγούστου ημέρα Κυριακή και ώρα 10 πμ στην Άγναντα.
- Διοργάνωση ημερίδας αφιερωμένης στον καταξιωμένο Τζουμερκιώτη φωτογράφο Κώστα Μπαλάφα, που θα γίνει στις 9 Αυγούστου ημέρα Σάββατο και ώρα 18 μμ στο Βουργαρέλι.

Προσκαλούμε θερμά και εγκάρδια τα μέλη της Εταιρείας, τους φίλους, αλλά και κάθε φιλογενή Τζουμερκιώτη να τιμήσουν με την παρουσία τους τις παραπάνω εκδηλώσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Τηλέφωνα επικοινωνίας:

Αθήνα, 2103826232, 6976687076 Κων/νος Μαργώνης Ιωάννινα, 2651041267, 6948462547 Αθανάσιος Μακρής Θεσσαλονίκη, 2310438889, 6977068951, Ναπ. Καραγιάννης

Οδική Σύνδεση Τζουμέρκων με την Εγνατία Οδό

Εγκρίθηκε η ανάθεση της μελέτης για τη βελτίωση του δρόμου Κράψη - Παλαιοχώρι - Προσήλιο - Χριστοί - Πράμαντα από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Προγραμματισμού, Εκτέλεσης Έργων, Εκπόνησης Μελετών & Προμηθειών, που έχει ενταχθεί στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Στην ουσία πρόκειται για την σύνδεση της περιοχής των Τζουμέρκων με την Εγνατία Οδό, ένα έργο που θα προσπαθήσει η Νομαρχιακή Αρχή να το εντάξει στο Ε.Σ.Π.Α. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μελέτη που ανέλαβε να προωθήσει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στην ιστορία της και χρειάστηκε πολύς κόπος και χρόνος για να ξεπεραστούν τα εμπόδια και οι δυσκολίες, που παρουσιάστηκαν. Με την εκπόνηση της μελέτης θα γίνει δυνατή η διεκδίκηση της ένταξης του έργου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση έχει προχωρήσει μέχρι σήμερα πολλές σημαντικές παρεμβάσεις στην περιοχή των Τζουμέρκων, με τις οποίες αλλάζει ουσιαστικά η μοίρα τους. Η οδική σύνδεση με την Εγνατία Οδό θα δώσει νέα προοπτική τόσο στην ίδια την περιοχή, όσο και στην Ήπειρο συνολικά, κάτι που τόνισε ο Νομάρχης κ. Καχριμάνης. Στην τελευταία της συνεδρίαση ενέκρινε η Ν.Ε. και την ανάθεση της προκαταρκτικής μελέτης για το δρόμο Παλαιοχώρι - Συρράκο - Κτιστάδες. Είμαστε βέβαιοι, ότι εφόσον εκτελεστεί κάποτε το σύνολο των έργων αυτών, η διαδρομή προς τους Καλαρρύτες θα έχει κερδίσει ένα τεράστιο ποσοστό πρόσθετης ασφάλειας και άνεσης στην οδήγηση. Η απαράδεκτη στενότητα της οδού σε πολλά σημεία της σημερινής διαδρομής, η επικινδυνότητα και το απότομο των ατελειωτών στrophών, οι διαρκείς κατολισθήσεις βράχων και η ολισθηρότητα του οδοστρώματος καθιστούν την πρόσβαση στο χωριό μας μία σχεδόν μεσαιωνικής εποχής περιπέτεια προς το άγνωστο, που πολλοί λίγοι τολμούν να αντιμετωπίσουν.

Δύο έργα υποδομής που εξυπηρετούν τους Καλαρρύτες

Είθισται, οι εφημερίδες της αποδημίας να ασχολούνται μόνο με θέματα τοπικού ενδιαφέροντος, που ενδιαφέρουν δηλαδή τους αναγνώστες στους οποίους απευθύνονται, εφόσον την υπόλοιπη επικαιρότητα την πληροφορούνται από τον ημερήσιο τύπο και τους τηλεοπτικούς σταθμούς. Έτσι, η *Φωνή των Καλαρρυτών* ασχολείται και προβάλλει τα θέματα που αφορούν τους Καλαρρύτες ή ενδιαφέρουν τους Καλαρρυτινούς, κυρίως της διασποράς, τα οποία δεν θα τα πληροφορηθούν από τον Αθηναϊκό ή τον Ηπειρώτικο τύπο και την τηλεόραση. Υπάρχουν όμως και θέματα, τα οποία, αν και υπερτοπικού χαρακτήρα, ενδιαφέρουν τους Καλαρρυτινούς, επειδή έχουν άμεση ή έμμεση επίπτωση και στο χωριό μας. Σε δύο τέτοια θέματα αναφέρονται και οι ειδήσεις, που δημοσιεύουμε στις σελίδες αυτές και που μας έστειλε ο αγαπητός συμπατριώτης κ. Βαγγέλης Μπακαγιάννης.

Η μία αναφέρεται στην ζωτική για το χωριό μας οδική σύνδεση του οδικού συμπλέγματος των Τζουμέρκων με τον αυτοκινητό-

δρομο Εγνατία Οδός με ειδική παρακαμπτήριο επιπέδου «εθνικής οδού».

Η άλλη αναφέρεται σε ένα θέμα ζωτικό για την ανάπτυξη της Ηπείρου, από την οποία θα ωφεληθεί έμμεσα και το χωριό μας.

Όπως έχουμε γράψει και στο παρελθόν, η πραγματική ανάπτυξη της Ηπείρου δεν είναι δυνατή χωρίς δύο παρεμβάσεις: Την σιδηροδρομική σύνδεση των Ιωαννίνων και της Ηγουμενίστας με το Εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο κατά πρώτον μέσω Καλαμπάκας, με τη δημιουργία δηλαδή της «σιδηροδρομικής Εγνατίας» (Ηγουμενίστα - Καλαμπάκα - Κοζάνη - Θεσσαλονίκη), που θα συντομεύσει, εκτός των άλλων, ακόμα και τον χρόνο του ταξιδιού από τα Ιωάννινα στην Αθήνα στις 3:30 ώρες. Την επέκταση του αγωγού του φυσικού αερίου στην Ήπειρο, κατά δεύτερον, ώστε να υπάρξει παροχή φθηνής και αξιόπιστης ενέργειας στις μεταποιητικές μονάδες της Ηπείρου, αλλά και στις πόλεις της.

Δεν είναι δυνατόν να αναπτύξουμε σήμερα τους λόγους, που καθιστούν ζωτική αναγκαιότητα αυτές τις δύο συνδέσεις, πολλώ μάλλον που τους έχουμε αναφέρει σε άλλο δημοσίευ-

μά μας. Θα θέλαμε απλώς να υπενθυμίσουμε στους αναγνώστες μας, ότι η Ήπειρος αναπτύσσεται μεν, αλλά οι άλλες περιοχές της Ελλάδας αναπτύσσονται ταχύτερα, γιατί οι συνθήκες που υφίστανται εκεί επιτρέπουν μία πιο γρήγορη ανάπτυξη, με αποτέλεσμα το άνοιγμα της ψαλίδας της ανάπτυξης. Η Ήπειρος, φτωχή σε πρώτες ύλες και σε ενέργεια, με πολύ μικρές δυνατότητες ανάπτυξης του πρωτογενούς (γεωργία, κτηνοτροφία, κλπ.) και του δευτερογενούς τομέα (μεταποίηση) της παραγωγής και με μικρή αγορά, μόνο με εκμετάλλευση της γεωπολιτικής της θέσης, όπως διαμορφώθηκε στην σημερινή συγκυρία και με εμπλουτισμό της με αυτές τις δύο υποδομές μπορεί να καταστεί ελκυστική σε σοβαρές επενδύσεις.

Οι Καλαρρύτες, ως τμήμα αυτής της περιφέρειας, θα έχουν όφελος από την ανάπτυξη της Ηπείρου, άμεσα και κυρίως έμμεσα. Ειδικότερα όμως η έλευση του σιδηροδρόμου στην Ήπειρο θα διευκολύνει και την πρόσβαση στο χωριό μας, παρόλο που αυτός θα διέλθει σε κάποια απόσταση από το χωριό.

Σ.Φ.

Δηλώσεις του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αντώνη Μπέζα σχετικά με την σύνδεση της Ηπείρου με τον σιδηρόδρομο και την ανάπτυξη της περιοχής.

Στο πλαίσιο ημερίδας που διοργάνωσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πρέβεζας ο υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών τόνισε ότι η κυβέρνηση δεν έχει εγκαταλείψει το όραμα της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Ηπείρου, αλλά πως αντίθετα, προωθεί τις απαραίτητες μελέτες για τη σιδηροδρομική Εγνατία, για τα κομμάτια δηλαδή του Δυτικού σιδηροδρομικού άξονα, που θα συνδέει το λιμάνι της Ηγουμενίστας με τα λιμάνια της Θεσσαλονίκης και της Αλεξανδρούπολης. Σύμφωνα με τον κ. Μπέζα βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη μελέτες συνολικού προϋπολογισμού 80 περίπου εκατομμυρίων ευρώ, οι οποίες πρόκειται να ολοκληρωθούν στο τέλος του 2009. Για την κατασκευή του έργου, αφού ολοκληρωθούν οι μελέτες, θα αναζητηθούν πόροι από την Δ' Προγραμματική Περίοδο από τα διευρωπαϊκά δίκτυα και από την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Γενικότερα για την ανάπτυξη της Ηπείρου υποστήριξε ότι το 2008 είναι η χρονιά που κλείνει η υλοποίηση του Γ' ΚΠΣ και ξεκινάει η υλοποίηση της Δ' ΠΠ. Τα προηγούμενα χρόνια πολλοί Έλληνες γνώριζαν την Ήπειρο είτε από την ιστορία της, είτε ως τη φτωχότερη περιφέρεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σήμερα η κατάσταση έχει αλλάξει και τα αποτελέσματα είναι ορατά στους πολίτες. Προχωρούμε με συγκροτημένο σχέδιο, έχουμε διασφαλισμένους πόρους, συγκεκριμένα θεσμικά εργαλεία, όπως είναι ο επενδυτικός νόμος, οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και το ΕΣΠΑ. Προχωρούμε με αισιοδοξία και ευθύνη για ένα καλύτερο μέλλον της Ηπείρου. Οι δηλώσεις αυτές φαίνονται να βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση και ελπίζουμε η κυβέρνηση να λαβαίνει υπόψη της την αγωνία όλων των Ηπειρωτών για δικαίωτο καταμερισμό του πλούτου και των ευκαιριών, για δημιουργία πραγματικών συνθηκών αειφόρου ανάπτυξης, για διατήρηση του ηπειρώτικου τοπίου και όχι κατασπατάληση του υδάτινου δυναμικού της Ηπείρου.

ΠΡΟΤΑΣΗ

για Προαστιακό Σιδηρόδρομο στην Ήπειρο

Κατά τη συζήτηση του εθνικού χωροταξικού σχεδίου στη Βουλή, αλλά και στην πρόσφατη συζήτηση στην Επιτροπή Περιφερειών της Βουλής, ο βουλευτής Πρεβέζης κ. Γεώργιος Τρυφωνίδης πρότεινε τη δημιουργία και λειτουργία Προαστιακού Σιδηροδρόμου, που να συνδέει τα Ιωάννινα με την Άρτα και την Πρέβεζα. Είναι ένα έργο που θα συμβάλλει καθοριστικά στην οικονομική και κοινωνική συνοχή της Ηπείρου, αλλά και στην προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος της Ηπείρου. Σαν μία πρώτη εφαρμογή του σιδηροδρόμου στην Ήπειρο έχει άμεσες προοπτικές υλοποίησης, και θα μπορεί να ενταχθεί στα γενικότερα Εθνικά Σιδηροδρομικά Δίκτυα, όταν υλοποιηθεί η γραμμή Καλαμπάκα - Ιωάννινα - Ηγουμενίστα. Όλοι οι φορείς και οι παράγοντες της Ηπείρου θα πρέπει να συνεργαστούμε τουλάχιστον για την πρώτη φάση υλοποίησης της γραμμής Καλαμπάκας - Ιωαννίνων - Ηγουμενίστας, ανεξάρτητα από τον χρόνο που θα εκτελεστεί το έργο και να προωθήσουμε τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο Ιωαννίνων - Άρτας - Πρέβεζας.

Στις 19 Μαΐου 2008, ύστερα από πρόσκληση του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Τζουμερκιωτών, πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της σύσκεψη των συλλόγων της Ομοσπονδίας προκειμένου να συζητηθούν τα παρακάτω θέματα:

- Η ένταξη της κοίτης του ποταμού Αράχθου σε καθεστώς πλήρους προστασίας, ύστερα από τη ματαίωση κατασκευής του φράγματος.
- Η σύνδεση της Εγνατίας οδού με τα Δυτικά Τζουμέρκα (Παλιοχώρι-Συρράκο-Πράμαντα).
- Η διαχείριση των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για τη νεολαία και τον πολιτισμό από συλλογικούς φορείς στα Τζουμέρκα.

Στη σύσκεψη παραβρέθηκε ο αντιπρόεδρος του συλλόγου μας κ. Ορέστης Φασούλας.

Το πρώτο θέμα ανέπτυξε ο γενικός γραμματέας της Ομοσπονδίας κ. Ανδρέας Κ. Ζανίκας και ύστερα από συζήτηση αποφασίστηκε να σταλεί σχετική επιστολή στο ΥΠΕΧΩΔΕ με την οποία να ζητείται αφενός η διεύρυνση των ορίων του Εθνικού

Σύσκεψη ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ

Πάρκου Τζουμέρκων νοτιότερα και μέχρι τη λίμνη Πουρναρίου και αφετέρου η ένταξη της κοίτης του Αράχθου από τη γέφυρα της Πλάκας και κάτω, σε καθεστώς «πλήρους προστασίας».

Το δεύτερο θέμα ανέπτυξε ο πολιτικός μηχανικός κ. Δημήτρης Πολύμερος, ο οποίος αναφέρθηκε στο ιστορικό του έργου, στις μελέτες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και στις αντίστοιχες χρηματοδοτήσεις. Από την παρουσίασή του και τη συζήτηση που ακολούθησε προέκυψε η χρησιμότητα του έργου, ιδιαίτερα για όσους προέρχονται από τη Βόρεια Ελλάδα με προορισμό τα Δυτικά Τζουμέρκα και όχι μόνον, μέσω της Εγνατίας οδού. Προέκυψε επίσης, ότι μέχρι σήμερα, η χρηματοδότηση των μελετών είναι

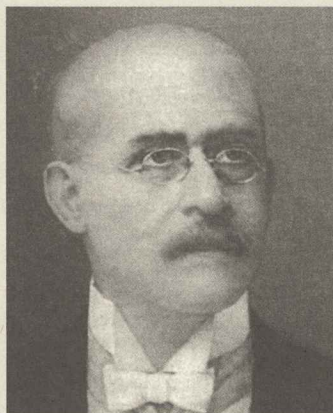
μηδαμινή και η γεωλογική μελέτη, που έχει ανατεθεί στο ΙΓΜΕ, καρκινοβατεί.

Ύστερα από τα παραπάνω αποφασίστηκε να σταλεί επιστολή προς το ΥΠΕΧΩΔΕ, την Περιφέρεια Ηπείρου και την Νομαρχία Ιωαννίνων, με την οποία να ζητείται η σοβαρότερη αντιμετώπιση και χρηματοδότηση του έργου, το οποίο θεωρείται σημαντικό και αναγκαίο για την ανάπτυξη της περιοχής.

Το τρίτο θέμα ανέπτυξε η κ. Εύη Κουτσοσπύρου, εκπαιδευτρια του προγράμματος «Νέα Γενιά σε Δράση», η οποία επισήμανε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει σημαντικά κονδύλια για ανάλογα προγράμματα, που αφορούν στη νεολαία και τον πολιτισμό, η χρηματοδότηση των οποίων γίνεται άμεσα από την ΕΕ στον «δικαιούχο», είτε αυτός είναι φυσικό πρόσωπο, είτε σύλλογος πολιτιστικός, περιβαλλοντικός κλπ, αρκεί αυτός να υποβάλλει συγκεκριμένο πρόγραμμα δραστηριότητας προς έγκριση. Για περισσότερες πληροφορίες η κ. Κουτσοσπύρου είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου στο 6977320139.

Ορέστης Φασούλας

Τιμητική εκδήλωση στη μνήμη του Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου

Ο ιστορικός και πολιτικός Σπυρίδων Π. Λάμπρος. Ελαιογραφία του Γ. Προκοπίου (Φιλολογικός Σύλλογος ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ).

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ Π. ΛΑΜΠΡΟΣ
(1851-1919)**

**Καθηγητής Πανεπιστημίου
Αθηνών, Πρύτανης,
Πρωθυπουργός**

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 90 χρόνων από το θάνατο του Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου, εξέχοντος τέκνου της Ηπείρου και της Ελλάδας, με καταγωγή από τους Καλαρρύτες Ιωαννίνων, ο Σύλλογος των εν Αττική Καλαρρυτινών προγραμματίζει για τον προσεχή χειμώνα τιμητική εκδήλωση στην μνήμη του, σε συνεργασία με τον Φιλολογικό Σύλλογο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ, ιδρυτικό μέλος του οποίου υπήρξε ο Σπυρίδων Π. Λάμπρος.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου των εν Αττική Καλαρρυτινών κ. Σπύρος Φασούλας ανακοίνωσε ότι μετά από συνεννόηση με τον Πρόεδρο του Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ, ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ιωάννη Μαρκαντώνη, θα παραχωρηθεί για την εκδήλωση η Μεγάλη Αίθουσα του ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ.

Στις προθέσεις του Συλλόγου των εν Αττική Καλαρρυτινών είναι η σύγχρονη διοργάνωση έκθεσης, που θα προβάλλει τους Καλαρρύτες, καθώς και το επιστημονικό έργο του Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου.

Λεπτομέρειες για την εκδήλωση θα ανακοινωθούν στο επόμενο φύλλο της Φωνής των Καλαρρυτινών.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 79/2008 ομόφωνη απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου και σε συνέχεια δημοσιεύσεων στις Καλαρρυτινικές εφημερίδες, σας γνωρίζουμε ότι

συστάθηκε **επιτροπή ελέγχου** αποτελούμενη από τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλαρρυτινών, η οποία θα διενεργήσει επιτόπια αυτοψία για έλεγχο ύπαρξης αποχετευτικών εγκαταστάσεων (βόθρων), που συνδέονται με τα ρέματα του οικισμού Καλαρρυτινών και παρανόμως χύνουν λύματά τους σε αυτά.

Ο έλεγχος από την ανωτέρω επιτροπή θα διενεργηθεί κατά το μήνα Αύγουστο, γι' αυτό καλούνται τυχόν παραβάτες να αποκαταστήσουν την παράνομη χρήση των αποχετευτικών τους εγκαταστάσεων έως 31-7-2008, ώστε να αποφύγουν τις αυστηρές κυρώσεις που θα επακολουθήσουν της επιτόπιας αυτοψίας από την επιτροπή, οι οποίες προβλέπονται από τον κανονισμό καθαριότητας της Κοινότητας.

Επιπλέον καθήκον της ανωτέρω επιτροπής θα είναι ο έλεγχος χρήσης υλικών, που δεν συμβαδίζουν με τον παραδοσιακό χαρακτήρα του οικισμού Καλαρρυτινών (τοιγκος στις στέγες, τσιμεντόλθοι, τούβλα), η οποία από τώρα και στο εξής θα απαγορεύεται αυστηρά όσον αφορά τις καινούριες οικίες και τυχόν επιδιορθώσεις και αλλαγές στις υπάρχουσες.

Για τις οικίες που οι ιδιοκτήτες τους έχουν ήδη κάνει χρήση τέτοιων υλικών, η επιτροπή θα κάνει συστάσεις για την προοδευτική εξάλειψή τους και αντικατάστασή τους με τα προβλεπόμενα υλικά για τους παραδοσιακούς οικισμούς.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
Χρήστος Κοταρέλας

Θέσεις & Αντιθέσεις

Γράφει ο Ευάγγελος Μπακαγιάννης

Ο Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Νικολάου είναι ο «Παρθενώνας» των Καλαρρυτινών. Οι απανταχού της Γης Καλαρρυτινοί, είτε γιατί τον έζησαν, είτε γιατί τον άκουσαν από τους δικούς τους, είναι δεμένοι με αυτόν και τον έχουν στην καρδιά τους, για αυτό τα κατά καιρούς

αφιερώματα και οι μικρές ή μεγάλες οικονομικές ενισχύσεις.

Πέρα όμως από τους συναισθηματικούς λόγους, υπάρχουν οι αρχαιολογικοί, ιστορικοί, καλλιτεχνικοί λόγοι που τον εντάσσουν στα ύψιστα μνημεία της μεταβυζαντινής τέχνης και που εγώ δεν είμαι αρμόδιος να αναπτύξω. Από όσα ακούγονται όμως από τους ειδικούς, ο Άγιος Νικόλαος είναι σπουδαίος ναός και πρέπει να αναδειχτεί όπως του ταιριάζει.

Πρέπει να παραδεχτούμε πως οι εκάστοτε ιερείς με τα εκκλησιαστικά συμβούλια καθώς και οι πρόεδροι με τα κοινοτικά συμβούλια κατέβαλαν προσπάθειες στο μέτρο των δυνατοτήτων τους κι έτσι ο ναός επισκευάστηκε και στέκει ορθός. Όμως χωρίς την επίβλεψη και γνώμη ενός ειδικού δικού μας ανθρώπου, γίνονται λάθη. Βέβαια τα λάθη έγιναν και θα γίνονται πάντοτε. Όσα μπορούμε ας τα διορθώσουμε. Γνωρίζουμε όμως όλοι μας καλά, πως το δυσκολότερο όλων είναι να διορθώνεις τις κακοτεχνίες και τα λάθη των άλλων: σε οικονομικό, οργανωτικό, τεχνικό και δεοντολογικό επίπεδο. Χρόνια τώρα βλέπουμε τους αρμούς των εξωτερικών τοίχων του Αγίου Νικολάου ροζ (!), δήθεν επειδή παλιά έμπαινε χρώμα στη «λάσπη» των χτιστάδων ή τριμμένο κεραμίδι (που έτσι κι αλλιώς δεν υπήρχε στους Καλαρρύτες). Και η πατίνα των πεντακοσίων τώσων χρόνων, κύριοι, τι απέγινε; Και η ολόλευκη πλάκα της οροφής που αντικατέστησε την παλιά, κι αυτή δεν μαύρισε σε πέντε αιώνες; Ολόλευκη παρέμεινε; Όταν «αναπαλαιώνουμε» δεν σημαίνει ακριβώς ότι επαναφέρουμε στην παλαιά μορφή, έχοντας λάβει υπόψη την χρονολογία κατασκευής; Δεν «πατινάρουμε» τα τμήματα του μαρμάρου που αντικαθιστώνται στον Παρθενώνα; Τα αφή-

νουμε ολόλευκα σαν της μπανιέρας; Η αναστήλωση των μνημείων είναι μεγάλη υπόθεση, κύριοι, και μόνον σαν τέτοια πρέπει να εκλαμβάνεται! Δεν γίνονται τέτοια έργα στην τύχη.

Το σημερινό σημείωμα μου έδωσε αφορμή να το γράψω μία

συζήτηση για την κατάσταση των αγίων εικόνων που βρίσκονται στον Ιερό Ναό, για τα διάφορα στρώματα εξαιρετικών τοιχογραφιών που υπάρχουν στο εσωτερικό του, αλλά και για τα εικονίσματα του τέμπλου, που έχουν αντικατασταθεί (;) και αναρωτιέμαι που να βρίσκονται; Είναι γνωστό ότι όλα όσα βλέπουμε απαιτούν σοβαρή συντήρηση και όσο συντομότερα γίνει, τόσο καλύτερα. Στο παρελθόν είχε γίνει κάποια μικρή προσπάθεια, που δεν συνεχίστηκε. Η αρμόδια Εφορεία Ιωαννίνων γνωρίζει το θέμα, αλλά δεν διαθέτει τα απαραίτητα κονδύλια για το τεράστιο έργο συντήρησης των τοιχογραφιών, του τέμπλου, του άμβωνα και των φορητών εικόνων. Μόνο η σύνταξη ειδικών μελετών από συντηρητές-ελεύθερους επαγγελματίες και συνεργαζόμενους με το ΥΠΠΟ μπορεί να οδηγήσει στην ανεύρεση επιδοτούμενων προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να προχωρήσουν τα έργα. Η αρχική λεπτομερής μελέτη θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί από εμάς, αλλά το μεγάλο κόστος των έργων θα καλυφτεί από τα επιδοτούμενα προγράμματα. Ας πάρουν λοιπόν στα χέρια τους την σπουδαία αυτή υπόθεση, η Κοινότητα, το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο και οι Καλαρρυτινοί Πολιτιστικοί Σύλλογοι και ας κινηθούμε για άλλη μία φορά εναρμονισμένα και αποφασιστικά για την ανάδειξη του πολυτιμότερου μνημείου των Καλαρρυτινών. Ας απευθυνθούμε αρχικά στους δικούς μας ανθρώπους, που γνωρίζουν πρόσωπα και πράγματα λόγω του επαγγέλματός τους, και ας βγούμε «στη γύρα» οι υπόλοιποι για να συγκεντρώσουμε το κονδύλι για την αρχική μελέτη!

Εύχομαι ο Αϊ Νικόλας να μας φωτίσει να πράξουμε το σωστό και να πετύχουμε τον ιερό σκοπό μας!

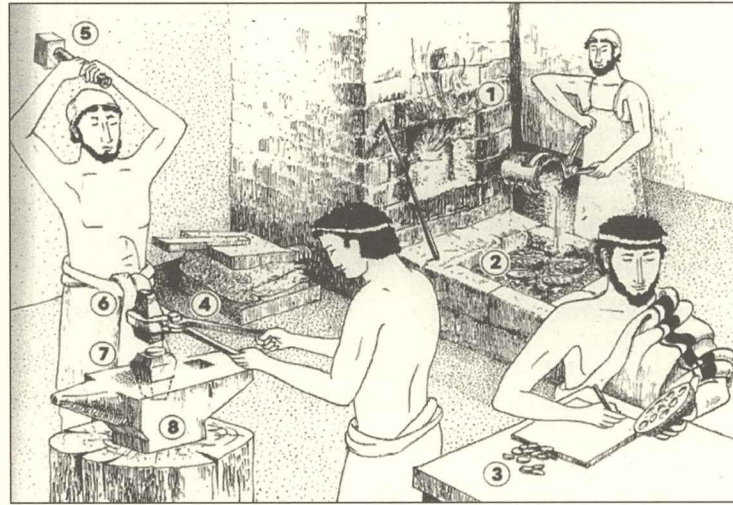
Αρχαία νομίσματα της Ελλάδας και της Ηπείρου

Τα νομίσματα κάθε εποχής και τόπου απεικονίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κοινωνίας την οποία εξυπηρετούν, την πολιτική της οργάνωση, τη θρησκεία, την οικονομία, τα πνευματικά ενδιαφέροντα των πολιτών, τα ήθη, τα έθιμα, αλλά και το φυσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο τα νομίσματα γεννιούνται.

Η Φύση και ο τρόπος ζωής, η θρησκεία και η φιλοσοφία των αρχαίων Ελλήνων φαίνεται πως υπήρξαν άρρηκτα δεμένες μεταξύ τους και αυτό αντικατοπτρίζεται στην τέχνη της κατασκευής των νομισμάτων. Η Φύση σαν αστείρευτη πηγή αρμονίας και ομορφιάς επηρέασε όλους τους τομείς των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων και της διανόησης. Τα δάση, οι ρεματιές, οι πηγές, τα κύματα, αλλά και πολλά είδη φυτών και ζώων ήταν συνυφασμένα με την ύπαρξη κάποιας θεότητας ή κάποιου ιερού μυστηρίου. Όταν ο αρχαίος Έλληνας ανακάλυψε τις φαρμακευτικές ιδιότητες των φυτών, συνειδητοποίησε το πολυσήμαντο του κόσμου, που τον περιέβαλλε. Έτσι δεν είναι περίεργο, που ένα φυτό ή ένα ζώο ήταν σύμβολο μίας θεότητας, όπως η γλαύκα και η ελιά της Αθηνάς, ο αετός του Δία, το στάχυ της Δήμητρας κ.λπ. Η κυρίαρχη αυτή σχέση ανθρώπου και φύσης διαφαίνεται και στις παραστάσεις επί των αρχαίων νομισμάτων, τα οποία θεωρούνται προϊόντα πολιτισμού και έργα τέχνης της κάθε εποχής.

Η χρήση σφραγισμένων κομματιών μετάλλου ως μέσου ανταλλαγής, είναι πολύ παλιά και στην ελληνική γλώσσα τα κομμάτια αυτά ονομάστηκαν «νομίσματα». Το νόμισμα κυκλοφορεί συνεχώς από άτομο σε άτομο για τις ανάγκες των συναλλαγών και της παραγωγής. Η κοπή πραγματικών νομισμάτων άρχισε στον Ελλαδικό χώρο λίγο μετά το 650 π.Χ. Τα παλιότερα που γνωρίζουμε είναι οι χελώνες της Αίγινας, που είχαν στη μία όψη τη χελώνα και στην πίσω όψη ένα κοίλο τετράγωνο. Πληροφορίες για τον τρόπο κατασκευής των νομισμάτων μας παρέχουν τα ίδια τα νομίσματα, όπως και ορισμένα εργαλεία που βρέθηκαν σε ανασκαφές. Η ανεύρεση νομισμάτων στις διάφορες ανασκαφές βοηθάει στην ακριβή χρονολόγηση των ευρημάτων και στην εξαγωγή συμπερασμάτων. Όλα τα αρχαία νομίσματα ήταν «παιστά», δηλαδή χτυπητά, με ελάχιστες εξαιρέσεις. Το σχήμα και το πάχος τους είχαν διακυμάνσεις, που οφείλονταν στην ύπαρξη λιγότερο ή περισσότερο τελειοποιημένων μεθόδων κατασκευής.

Ο ποιητής του 6ου π.Χ. αιώνα Ξενοφάνης απέδωσε την εφεύρεση των νομισμάτων στους Λυδούς και στον βασιλιά τους Κρόισο, ο οποίος έχοντας σχέσεις με την Ελλάδα της μετέφερε προφανώς την απαραίτητη τεχνολογία. Εκείνη την εποχή οι Έλληνες έκοψαν τα πρώτα ασημένια τους νομίσματα. Μέχρι τον 7ο αιώνα χρησιμοποιούσαν τους λεγόμενους οβολούς δηλαδή σιδερένιες σουβλές, που είχαν την αξία μίας δραχμής. Για μεγάλο χρονικό διάστημα τα πρώτα ελληνικά νομίσματα δεν έφεραν επιγραφές ή σπανίως είχαν ένα ή δύο γράμματα, που αναφέρονταν στην πόλη ή στην κρατική αρ-

Εσωτερικό αρχαίου νομισματοκοπείου:

1. Κάμινος για την τήξη, τον καθαρισμό του μετάλλου και την διαχέυσή του σε ημισφαιρικά δοχεία με κοιλότητες. 2. Ημισφαιρικά δοχεία από άργιλο με κοιλότητες για την παρασκευή πετάλων νομισμάτων. 3. Πέταλα (δισκομορφα «άπαιστα» τεμάχια μετάλλου. 4. Λαβίς. 5. Σφύρα. 6. Πάνω σφίνα (=κάτω σφραγίδα). 7. Κάτω σφίνα (=πάνω σφραγίδα). 8. Άμυν

χή που τα έκοβε. Μεταξύ όμως 550 και 500 π.Χ. το εμπόριο και η τοπική υπερηφάνεια των πολιτών οδήγησαν στην εξάπλωση της νομισματοκοπίας σε πολλές περιοχές του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Οι βελτιωμένες τεχνικές κοπής των νομισμάτων άρχισαν να επηρεάζουν και την εμφάνισή τους. Η μία όψη είχε μία ανάγλυφη μορφή φτιαγμένη με σφραγίδα και η άλλη ήταν χονδροειδώς πιεσμένη με μήτρα, είχε δηλαδή σαν εσώγλυφο, ένα απλό κοίλο σχήμα. Βαθμιαία και με την βελτίωση της τεχνολογίας, η πίσω αυτή όψη άρχισε και εκείνη να γίνεται ανάγλυφη. Οι τύποι των ελληνικών νομισμάτων, πρώιμων και μεταγενέστερων, ήταν απλοί και συνήθως προέρχονταν από τον κόσμο των ζώων, των πτηνών, των εντόμων, των μυθικών όντων και των φυτών. Σε κάποια νομίσματα οι παραστάσεις χρησιμοποιούν λογοπαίγνια, όπως η αίγα για τις Αιγές, ή διαλαλείται το κυριώτερο προϊόν της πόλης, όπως ένα τσαμπί σταφύλια για τη Νάξο. Την επιλογή του τύπου συχνά υπαγόρευαν λατρευτικά στοιχεία, όπως ο Μινώταυρος στην Κνωσό, ένα άγαλμα του Ποσειδώνα στην Ποσειδωνία. Στα τέλη του 5ου αιώνα ο σχεδιασμός και η χάραξη στις μήτρες των νομισμάτων έφτασε σε μία στάθμη που σπάνια ξεπεράστηκε. Καθιερώθηκε ως εμπροσθότυπος η κεφαλή της πολιούχου θεότητας και Ιταλοί ή Σικελιοί χαρακτες άρχισαν να υπογράφουν τις μήτρες που έφτιαχναν, οι οποίες διατήρησαν τα ονόματα των καλλιτεχνών. Η πίσω όψη απεικόνιζε όλο και πιο σύνθετες παραστάσεις καθώς και επιγραφές, αν και συντετμημένες. Το κυριώτερο μέταλλο των νομισμάτων ήταν ο άργυρος ενώ το ήλεκτρο χρησιμοποιούνταν στη Ανατολή, στον Εύξεινο Πόντο και στην Καρχηδόνα. Ο χρυσός χρησιμοποιούνταν στους δαρείκους των Περσών. Ο Φίλιππος Β΄ της Μακεδονίας καθιέρωσε το χρυσό νόμισμα και στον Ελλαδικό χώρο. Πρόκειται για τον χρυσό φιλίππειο, που έμελλε να γί-

νει το πιο φημισμένο και διαδεδομένο χρυσό νόμισμα στον αρχαίο κόσμο, υποσκελίζοντας και αντικαθιστώντας τους περσικούς δαρείκους. Ο χαλκός έκανε την εμφάνισή του στα τέλη του 5ου αιώνα και αντικατέστησε τους μικροσκοπικούς αργυρούς οβολούς και άλλα μικρότερης αξίας κέρματα. Ο Μέγας Αλέξανδρος εισήγαγε μία νέα εποχή στη νομισματοκοπία. Έκοψε νομίσματα σε τεράστιες ποσότητες και σε ποικιλία εργασιών από τη Μακεδονία έως τη Βαβυλώνα, τηρώντας ομοιόμορφους τύπους και βάρος. Ο Αλέξανδρος έδωσε ώθηση και σε μία νέα τάση, στην καθιέρωση του πορτραίτου στα νομίσματα. Απεικονίζονταν συνήθως θεότητες: ο Δίας, ο Απόλλωνας, η Αθηνά, ο Ηρακλής. Το πορταίτο του Αλέξανδρου εμφανίστηκε στα νομίσματα μετά το θάνατό του.

Τα πολυάριθμα νομίσματα του Φίλιππου Β΄ και του Αλέξανδρου, που διείσδυσαν στην Ευρώπη μέσω των Βαλκανίων, έγιναν σταδιακά αντικείμενο μίμησης από τους λαούς κατά μήκος του ποταμού Δούναβη και οι απομιμήσεις αυτές επηρέασαν με τη σειρά τους τα νομίσματα της Γαλατίας και της Βρετανίας κατά τον 1ο π.Χ. αιώνα. Μετά τον Αλέξανδρο, στον Ελληνικό χώρο τα νομίσματα των διαδόχων του αποτελούσαν τις κυριότερες εμπορικές νομισματικές μονάδες. Τα Αθηναϊκά νομίσματα του 3ου αιώνα ήταν ελάχιστα, εκτός από τα χάλκινα. Λίγο μετά το 200, άρχισε η αθρόα κοπή αθηναϊκών τετραδράχμων «νέου τύπου», που διάρκεσε πάνω από έναν αιώνα. Μετά τη ρωμαϊκή κατάκτηση οι ελληνικές αυτόνομες πόλεις συνέχισαν να κόβουν τα δικά τους τετράδραχμα, που εξελίχτηκαν σε ισχυρά εμπορικά νομίσματα, όπως αυτά της Μαρώνειας και της Θάσου.

Στα Ηπειρωτικά νομίσματα που έχουν βρεθεί από τον 3ο π.Χ. αιώνα απεικονίζεται συχνά ο ποιμενικός και κυνηγετικός σκύλος των Μολοσσών, ονομαστός για την ρώμη, την τόλμη και την αφοσίωσή του. Σε ασημένιο τριόβλο του αττικοεβδαϊκού κανόνα, υπάρχει στην μία όψη ένας όρθιος Μολοσσικός σκύλος σε επιθετική στάση και στην άλλη όψη υπάρχει ένας οριζόντιος κεραυνός, ανάμεσα στην επιγραφή ΜΟΛΟΣ-ΝΩΣ. Ο κεραυνός απεικονίζεται σαν ένας κάλυκας λωτού με τέσσερα πέταλα (εικόνα 1). Άλλο νόμισμα που δείχνει τον Μολοσσικό σκύλο, φέρει άγνωστο αντικείμενο κάτω από το λαιμό του ζώου, ενώ στην πίσω όψη υπάρχει το μονογράφημα ΜΟ των Μολοσσών μέσα σε ένα στεφάνι από δύο συμπλεκόμενα κλαδιά βελανιδιάς (εικόνα 2). Τα νομίσματα του κοινού των Ηπειρωτών ήταν ευρέως δια-

δεδομένα κατά τη διάρκεια των αγώνων με τους Ρωμαίους. Εδώ απεικονίζεται μία Ηπειρώτικη δραχμή (εικόνα 3) στην οποία αναγράφεται ο Δωδωναίος Ζεύς και η σύζυγός του Διώνη. Ακόμα σε ένα Ηπειρωτικό τετράδραχμο του 276 π.Χ. περίπου, βλέπουμε και πάλι τον Δωδωναίο Δία στεφανωμένο με φύλλα δρυός (εικόνα 4) και σε Ηπειρωτικό δίδραχμο του 230-220 π.Χ. αναπαριστάται ταύρος με στεφάνι δρυός και υπάρχει η επιγραφή ΑΠΕΙ ΡΩΤΑΝ (εικόνα 5). Αντίστοιχα υπάρχει νόμισμα με αετό και στεφάνι δρυός, με την ίδια επιγραφή ΑΠΕΙ ΡΩΤΑΝ (εικόνα 6). Τέλος σε χρυσό Ηπειρωτικό στατήρα του 278 π.Χ. απεικονίζεται η Νίκη να κρατάει στεφάνι δρυός και τρόπαιο, ως σύμβολο θριάμβου. Το νόμισμα φέρει την επιγραφή ΠΥΡΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ (εικόνα 7).

Βιβλιογραφία:

- Εγκυκλοπαίδεια ΠΑΠΥΡΟΣ LAROUSSE BRITANNICA.
- Μπάουμαν Έλμουτ. Φυτά σε αρχαία ελληνικά νομίσματα, εκδ. ΗΛΙΒΑΤΟΝ, Ζωγράφου 2004.

Εικ. 3

Εικ. 4

Εικ. 5

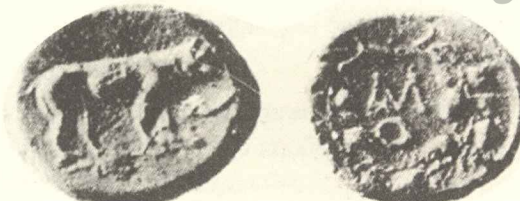
Εικ. 6

Εικ. 7

Εικ. 1

Εικ. 2

Τα φαρμακευτικά φυτά της περιοχής των Καλαρρυτών

Βάλαμο ή Υπερικό

Από τα δημοφιλέστερα βότανα των τελευταίων δεκαετιών είναι το βάλαμο ή υπερικό ή βότανο του Προδρόμου, ονομασία που λέγεται ότι έλαβε από τους πρώτους Χριστιανούς, που παρατήρησαν ότι το βότανο αυτό άνθιζε την εποχή των γενεθλίων του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή που αποκεφαλίστηκε. Ανήκει στην τάξη τεώδη, στην οικογένεια υπερικίδες και είναι ποώδες, φρυγανώδες ή θαμνώδες πολυετές φυτό με κίτρινα ακτινόμορφα άνθη και μικρά στενόμακρα φύλλα. Υπάρχουν πάνω από 350 είδη υπερικίδων, όμως το ισχυρότερο και το πιο ευρέως χρησιμοποιούμενο είναι το *Hypericum perforatum*. Στην περιοχή των Καλαρρυτών το βάλαμο φυτρώνει στις όχθες των ποταμών, στα λιβάδια και στην άκρη των μονοπατιών, κατά το τέλος Ιουνίου. Αφού το αποξηράνουμε, το διατηρούμε σε ελαιόλαδο και το χρησιμοποιούμε για επαλείψεις ή το χρησιμοποιούμε για αφέψημα.

Σε ολόκληρη την Ευρώπη το βάλαμο χρησιμοποιήθηκε για την καταπολέμηση ευρέως φάσματος ασθενειών, όπως το άγχος, η κατάθλιψη, το κρυολόγημα, οι μολύνσεις του δέρματος και οι πληγές. Στην πραγματικότητα, ορισμένες από τις παλαιότερες αναφορές χρήσης του βάλαμου, όπως για τις πληγές, τα εγκαύματα, τους ερεθισμούς του δέρματος και τις μελανιές, προέρχονται από τον Έλληνα βοτανολόγο του πρώτου μ.Χ. αιώνα Διοσκουρίδη, τον Ιπποκράτη, αλλά και από τον Ρωμαίο μελετητή Πλίνιο. Ακόμα το βάλαμο έχει μεγάλη ιστορία ως αντισηπτικό, αντιφλεγμονώδες, αποχρεμπτικό, τονωτικό του ανοσοποιητικού συστήματος και καταπραυντικό.

Τα φύλλα και οι μίσχοι του βότανου συχνά χρησιμοποιούνται στην παρασκευή αφεψήματος, αλλά τα άνθη είναι αυτά που έχουν τις περισσότερες ωφέλιμες ουσίες. Η ουσία υπερικίνη που περιέχουν σε μεγάλη συγκέντρωση, έχει αντισηπτική επίδραση κατά των ιών και των βακτηρίων και βοηθά έτσι, την επούλωση των πληγών και την καταπολέμηση των μολύνσεων. Στην τανίνη των ανθών οφείλονται οι στυπτικές και αντιοξειδωτικές ιδιότητες του βάλαμου, ενώ μακρύς είναι ο κατάλογος των άλλων δραστικών ουσιών που περιέχονται σε αυτό: φλαβονοειδή, ξανθόνες, φαινολικά καρβοξυλικά οξέα, αιθέρια έλαια, καρτενοειδή, αλκαλοειδή, παράγωγα φλωρογλυκαγόννης, φυτοστερόλες και μεσαίες αλυσίδας αλκοόλες λιπαρών οξέων.

Πρακτικές συμβουλές

Αϋπνία

Το υπερικό αυξάνει τον βαθύ ύπνο σε όσους πάσχουν από αϋπνία και ενεργοποιεί τα κύματα θήτα, που συνδέονται με ύπνο και βαθύ διαλογισμό. Τα φλαβονοειδή του βάλαμου παρέχουν επιπλέον καταπραυντική επίδραση. Η χρήση του βάλαμου στη δοσολογία 1/4 του μικρού κουταλιού εκχυλίσματος τρεις φορές την ημέρα πρέπει να γίνει περιστασιακά ή συνεχόμενα το πολύ για τέσσερις εβδομάδες.

Γρίπη

Πειράματα έδειξαν ότι το βάλαμο καταπολεμά τον ιό της γρίπης. Βοηθά επίσης συμπληρωματικά στη λήψη τονωτικών βιταμινών, απαλύνει τους μυϊκούς πόνους και μειώνει τη φλεγμονή. Για πρόληψη πίνετε ένα με δύο φλιτζάνια αφεψήματος ημερησίως και εάν έχετε αρρωστήσει, πάρτε αμέσως μία δόση 300 μγ εκχυλίσματος υπερικού τρεις φορές την ημέρα.

Εγκαύματα

Το βάλαμο έχει μεγάλη ιστορία σαν επουλωτικό εγκαυμάτων και μπορεί να θεραπεύσει εγκαύματα πρώτου και δευτέρου βαθμού. Τα καρτενοειδή που περιέχονται στο βότανο αποκαθιστούν τους καμένους ιστούς, ενώ τα φλαβονοειδή βοηθούν στην αποκατάσταση του ερεθισμού και της κοκκινίλας. Κατάπλασμα ή επίθεμα στην καμένη περιοχή τρεις φορές ημερησίως είναι απαραίτητο, μέχρι αυτή να επουλωθεί.

Δερματίτιδα

Φλαβονοειδή με αντιφλεγμονώδη δράση και ξανθόνες με αντιμικροβιακή προφυλάσσουν την δερματική περιοχή από φλεγμονή, μόλυνση και μύκητες. Κατάπλασμα τρεις φορές την ημέρα στην περιοχή ή απαλό μασάζ με εμποτισμένο έλαιο, αιθέριο έλαιο ή αλοιφή θεραπεύει σύντομα. Ενδέχεται ορισμένα άτομα να έχουν ευαισθησία στο υπερικό, για αυτόν τον λόγο διακόψτε αμέσως τη χρήση του εάν κατά τη θεραπεία εμφανιστεί κάποια ξαφνική δερματική αντίδραση.

Κατάθλιψη

Η ουσία υπερικίνη και η υπερφορίνη του βάλαμου βοηθούν στη διατήρηση των επιπέδων του νευροδιαβιβαστή σεροτονίνης σε υψηλό βαθμό και στη ρύθμιση των χημικών ουσιών του εγκεφάλου (νοραδρεναλίνη και ντοπαμίνη) που σταθεροποιούν τις διαθέσεις και τα συναισθήματα. Έτσι, μπορεί να ανασταλεί η κατάθλιψη. Εάν πάρετε 300 μγ εκχυλίσματος τρεις φορές την ημέρα επί μερικές εβδομάδες με το φαγητό, μπορείτε να δείτε βαθμιαία τα θετικά αποτελέσματα της θεραπείας.

Στρες

Όπως και στην κατάθλιψη, οι δραστικές ουσίες του βάλαμου είναι η υπερικίνη και η υπερφορίνη, που ρυθμίζουν τις χημικές ουσίες του εγκεφάλου, καθώς και τα φλαβονοειδή που δρουν ως ηρεμιστικό, χωρίς να προκαλούν υπνηλία! Τρία φλιτζάνια αφεψήματος υπερικού ημερησίως είναι αρκετά, ενώ το ζεστό μπάνιο όπου στο νερό προσθέτετε 1 κτγ υγρό εκχύλισμα ή αιθέριο έλαιο υπερικού σας χαλαρώνει αμέσως.

συνέχεια στην επόμενη σελίδα

πυγολαμπίδες λαμπυρίς, *lampyris nocturnal*

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη απόλαυση τον Ιούνιο σαν βραδιάζει στους Καλαρρυτές από τις βόλτες στα καλντερίμια και στις γύρω εξοχές παρέα με τις δεκάδες πυγολαμπίδες που στριφογυρίζουν φωτεινές αναζητώντας το ζευγάρι τους. Δεν γνωρίζουμε κατά πόσον υπάρχουν ντόπιες παραδόσεις σχετικά με το μικροσκοπικό αυτό έντομο, αλλά οι ευφάνταστοι και μακρινοί λάπωνες κάθε χρόνο τέτοια εποχή αναζητούν τις πυγολαμπίδες στην εξοχή και στα πάρκα. Οι γεροντότεροι θυμούνται πως ακολουθούσαν τα ρέματα και τα ρυάκια τις υγρές νύχτες χωρίς φεγγάρι, για να μαζέψουν μέσα στο δίχτυ τους, για γούρι, τα ιπτά-

μενα φωτάκια. Υπάρχουν και οι παλιές διηγήσεις για τον πρίγκιπα Γκέντζι που στο φως των πυγολαμπίδων διακρίνει μία πανέμορφη κόρη και παίρνει το μεταξωτό σάλι της για να αιχμαλωτίσει μερικές και να τις απελευθερώσει την κατάλληλη στιγμή. Έτσι, σήμερα στην σύγχρονη λαπω-

νία, ακριβώς εστιατόρια προσφέρουν τον Ιούνιο και Ιούλιο βραδινό οικογενειακό μπουφέ για τη «γιορτή της πυγολαμπίδας», όπου μετά το γεύμα το προσωπικό συνοδεύει τους θαυμαστές των εντόμων στον κήπο για την ανακάλυψη της φωσφορίζουσας πρασινοκίτρινης λάμψης μέσα στους θάμνους. Μήπως πρέπει να καθιερωθεί και στους Καλαρρυτές «γιορτή της πυγολαμπίδας» με διαγωνισμό ζωγραφικής πεταλούδων και εντόμων από μικρούς φίλους, βραδινό τσιμπούσι στην πλατεία με οικογένειες και μαζική εξόρμηση στις ρεματιές για χάζεμα του φωτεινού ζευγαρώματος;

I.K.K.

Σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα

Η αντιφλεγμονώδης δράση του βάλαμου μπορεί να βοηθήσει στη μείωση του πρηξίματος, την ανακούφιση του πόνου και τη θεραπεία της περιοχής. Εφαρμόστε κατάπλασμα με βάλαμο ή επίθεμα στην προσβεβλημένη περιοχή μέχρι τρεις φορές την ημέρα ή κάνετε απαλό μασάζ με εμποτισμένο λάδι, αιθέριο έλαιο ή αλοιφή υπερικού. Για μεγαλύτερη μείωση της φλεγμονής πίνετε 300 μγ εκχυλίσματος τρεις φορές την ημέρα με το φαγητό. Μην συνεχίζετε την από στόματος λήψη μετά από θεραπεία τεσσάρων εβδομάδων.

Τσιμπήματα εντόμων

Η αντιμικροβιακή δράση του βάλαμου σε συνδυασμό με την αντιφλεγμονώδη βοηθούν στην άμεση ανακούφιση του δέρματος από τσιμπήματα εντόμων. Δοκιμάστε την Καλαρρυτική συνταγή με το ελαιόλαδο και το βάλαμο και κάντε επαλείψεις και απαλό μασάζ κάθε τόσο. Θα εκπλαγείτε από την αποτελεσματικότητά του!

Πόνος στη μέση

Η απλή φλεγμονή στη μέση είναι κάτι το σύνηθες και η τοπική χρήση του υπερικού βοηθά στην επούλωση της, με τα φλαβονοειδή που περιέχει. Το κατάπλασμα υπερικού τρεις φορές την ημέρα βοη-

θά την περιοχή, όπως και το ηρεμιστικό μπάνιο που περιέχει 1 κτγ εκχυλίσματος. Τα ροφήματα αφεψήματος βοηθούν συμπληρωματικά, αλλά το πολύ για τέσσερις εβδομάδες.

Εκχύλισμα: Το βότανο μουλιάζεται σε κάποιο διάλυμα για ένα χρονικό διάστημα, όπως το οινόπνευμα, η γλυκερίνη, το νερό. Σουρώνεται καλά στο τέλος και το υγρό διατηρείται σε φιάλη.

Και ως μην ξεχνάμε ότι η αναζήτηση άγριων βοτάνων είναι μία πολύ ευχάριστη απασχόληση, που όμως όταν γίνεται απερίσκεπτα, μπορεί να προκαλέσει την εξαφάνισή τους! Μην ξεριζώνετε ποτέ μα ποτέ ένα βότανο, αλλά να το κόβετε αρκετά ψηλότερα από τη βάση του, για να μπορέσει να «ξαναπετάξει». Μην το κόβετε επίσης προτού ανθίσει! Σε λίγα χρόνια μπορεί με θλίψη να συνειδητοποιήσουμε ότι τα βουνά μας δεν έχουν πια ούτε ρίγανη, ούτε τοσί του βουνού. Ας περιορίσουμε σήμερα την πλεονεξία μας για να απολαμβάνουν και τα εγγόνια μας τα δώρα της Φύσης!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ... ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ... και ΑΛΛΑ ΝΕΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στα Ιωάννινα:

- Η Παναγιώτα Θεοχάρη-Τσουμάγκα γεννήθηκε αγόρι.
- Η Χρυσούλα Σαβοργινάκη-Δογορίτη γεννήθηκε αγόρι.
- Η Μαρία Σπεντζάρη-Μουσαφίρη γεννήθηκε αγόρι.
- Η Αικατερίνη Κοσμά-Γεροδήμου γεννήθηκε κοριτσάκι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

- Η Καλλιόπη Ιωάννη Τσόλα αρραβωνιάστηκε με τον Βασίλειο Μπούκα, στρατιωτικό, από τη Δωδώνη Ιωαννίνων.

ΓΑΜΟΙ

- Η Μαρία Δημητρίου Κωνσταντίνου παντρεύτηκε τον Kristian Krohn-Hansen στις 21 Ιουνίου στην Αθήνα.
- Η Μαρία Γεωργίου Γκατζόγια παντρεύτηκε τον Δημήτριο Λιώνα στις 13 Φεβρουαρίου, στον Τύρναβο.
- Ο Φώτιος Χρ. Μπελάλης παντρεύτηκε την Χριστίνα Μουρδούκοντα στην Αθήνα.
- Η Κωνσταντίνα Βασ. Σακογιάννη παντρεύτηκε τον Τάκη Φούντα στη Λάρισα.
- Ο Ευάγγελος Σ. Σακαβίτοης παντρεύτηκε τη Χριστίνα Χήτα στα Ιωάννινα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Ο Απόστολος Κ. Δογορίτης, στις 25-12-07 στα Ιωάννινα.
- Η Χαρίκλεια Πόγια, ετών 86, στις 22-2-08 στα Ιωάννινα.
- Ο Δημήτριος Τσιμπίκης, ετών 83, τον 2-08 στα Ιωάννινα.
- Ο Φίλιππος Γεωργ. Κότσιας, ετών 82, στις 30-3-08 στα Ιωάννινα.
- Η Ειρήνη Αθ. Φασούλα, ετών 104, στην Αμφιθέα Λάρισας.
- Η Μαριάνθη Ι. Μπακαγιάννη, ετών 64, στις 3-5-08 στα Ιωάννινα.
- Ο Γρηγόριος Αποστ. Φασούλας, ετών 82, στις 4-6-08 στα Φάρσαλα.
- Η Θεοδώρα Ε. Μπαρμπούτη, ετών 94, στις 5-5-08 στη Λάρισα.

ΝΕΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Νέο εκκλησιαστικό συμβούλιο ανέλαβε καθήκοντα για τα επόμενα δύο χρόνια στον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών. Απαρτίζεται από τους συγχωριανούς:

- Αιδεσιμότατο Βασίλειο Τάτση
- Βασίλειο Αρλέτο
- Θεόδωρο Γκογκάκη
- Κων/νο Μπακαγιάννη
- Ιωάννη Τσόλα

Ευχόμαστε στο νέο εκκλησιαστικό συμβούλιο να έχει μια καλή θητεία και να ενσκήψει με την απαιτούμενη φροντίδα στα ευαίσθητα θέματα της απομονωμένης εκκλησιαστικής μας κοινότητας. Υπάρχουν πολλές εκκρεμότητες που αφορούν τα εκκλησιαστικά και ελπίζουμε να δρομολογηθούν λύσεις κατά τη διετή θητεία τους.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΑΠ. ΦΑΣΟΥΛΑΣ
(1926-2008)

Ο Γρηγόρης Απ. Φασούλας έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 82 ετών στις 4 Ιουνίου 2008. Ήταν ο τελευταίος γιός του Αποστόλη Φασούλα και της Αναστασίας Νέσση. Σύζυγός του ήταν η Γεωργία Κ. Γκατζόγια, με την οποία απέκτησαν τρεις θυγατέρες, την Αναστασία, την Ασπασία και την Σταυρούλα. Κτηνοτρόφος και γεωργός, ο Γρηγόρης Φασούλας στη δεκαετία του 60 εργάστηκε σαν αγωγιάτης και εμείς σαν τέτοιο τον θυμόμαστε, εφόσον βρήκαμε παλιές φωτογραφίες του με τους δικούς μας στο χωριό. Ενταφιάστηκε στους Καλαρρύτες σύμφωνα με την επιθυμία του. Αιώνια του η μνήμη.

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΣ ΣΥΓΧΑΙΡΕΙ
ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΝΥΜΦΟΥΣ,
ΣΤΕΛΝΕΙ ΤΙΣ ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΦΩΤΙΣΤΟΥΣ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ, ΣΥΛΛΥΠΑΤΑΙ
ΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΤΩΝ ΕΚΛΕΙΠΟΝΤΩΝ.

ΝΕΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ευχαριστούμε θερμά τους φίλους και συγχωριανούς, που μας στήριξαν οικονομικά:

Αθαμάνας Σωτήριος, Αθήνα • Ζορμπαλάς Πέτρος, Μαργαρίτι • Μπισδάκης Κωνσταντίνος, Ιωάννινα • Τζαλαβρά Θεανώ, Θεσσαλονίκη • Κωστήρας Ιωάννης, Πάργα • Μπαγιάννης Σωτ. Χρήστος, Αθήνα • Μπακαγιάννης Ευάγγελος και Φωφώ, Αθήνα

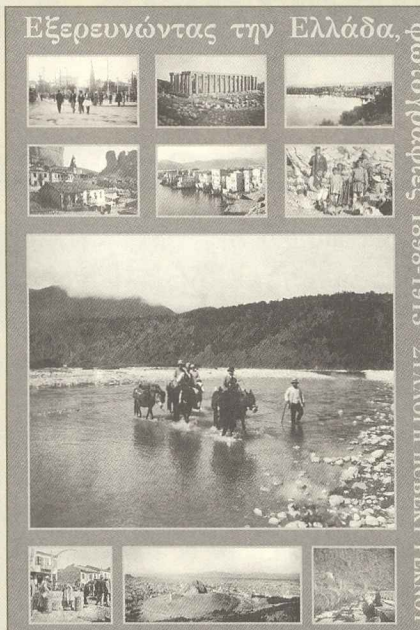
Τιμητική διάκριση
στον Ευάγγελο Κ. Γκατζόγια

Με καθυστέρηση 54 ολόκληρων χρόνων αποφάσισε η πολιτεία να τιμήσει τους στρατευμένους Έλληνες που πολέμησαν στον πόλεμο της Κορέας το 1954. Με πρωθυπουργική απόφαση το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας απέμεινε μετάλλιο τιμής για τη γενναιότητά του και τον πατριωτισμό του, στον συγχωριανό μας Ευάγγελο Κ. Γκατζόγια, από τα Νάματα Λάρισας.

Επειδή έχω την τιμή να γνωρίζω από τον ίδιο τον Ευάγγελο Γκατζόγια και από την οικογένειά μου τα τότε συμβάντα, τα αναφέρω εδώ, προσπαθώντας να αποτυπώσω μια φευγαλέα ματιά στα περασμένα: Νεαρό παιδί το 1954 ο Βαγγέλης τσοπάνος στα πρόβατα, έλαβε την κλίση να καταταγεί στον στρατό, στον πόλεμο της Κορέας. Χωρίς να έχει απομακρυνθεί ποτέ από το χωριό και το κοπάδι του, το κάλεσμά της πατρίδας του φάνηκε μεγαλύτερο από τις δυνάμεις του. Με δέος έφτασε κάποια στιγμή στην πρωτεύουσα και ζήτησε βοήθεια από τον πατέρα μου, Κωνσταντίνο Κ. Κωνσταντίνου, που τότε είχε μία ακμάζουσα καλτσοβιομηχανία στην Αθήνα και είχε τη φήμη πως βοηθούσε κάθε συγχωριανό που του χτύπαγε την πόρτα. Ποιός να το έλεγε, όμως, ότι η βοήθεια τούτη τη φορά ήταν μόνο στο ηθικό μέρος! Παρότρυνε τον νεαρό Βαγγέλη να πάει με σθένος να πολεμήσει, να αποκτήσει τις εμπειρίες του ταξιδιού και ο ίδιος υποσχέθηκε να τον στηρίζει διαρκώς, διατηρώντας μαζί του σταθερή αλληλογραφία για όσο διάστημα θα βρισκόταν μακριά από την πατρίδα. Έτσι κι έγινε. Ο Βαγγέλης πήγε στον πόλεμο της Κορέας με το πολεμικό πλοίο κι ο Κ. Κ. Κωνσταντίνου του έστειλε καινούριο γράμμα υποστήριξης, ευθύς μόλις έπαιρνε απάντηση από τον Βαγγέλη. Όσο πιο γρήγορα απαντούσε ο Βαγγέλης, τόσο πιο γρήγορα έπαιρνε και την απάντηση.

Στο τέλος του πολέμου και του ταξιδιού, το πλοίο θα περνούσε από την Ιαπωνία. Τότε ο πατέρας μου ζήτησε από το Βαγγέλη να μας αγοράσει ένα καλό γιαπωνέζικο σερβίτσιο φαγητού από λεπτή λευκή πορσελάνη. Πράγματι, κάποιο απόγευμα, το θυμάμαι ακόμα, παρόλο που ήμουν δεν ήμουν δύο-τριών χρόνων τότε, μας επισκέφτηκε στο σπίτι της Αθήνας ένας νέος άντρας και μας έφερε το θαυμαστό σερβίτσιο. Κάθε πιάτο, κάθε φλυτζάνι, είχε ζωγραφιστό με χρυσοκοντυλιά, στο χέρι, και σε όλη του την επιφάνεια, ένα τοπίο με το ηφαίστειο Φούτζι-Γιάμα να δεσπόζει στο κέντρο. Με τη βοήθεια της ειδικευμένης πωλήτριας του γιαπωνέζικου εμπορικού καταστήματος, ο βοσκός Καλαρρυτινός Βαγγέλης Κ. Γκατζόγιας έφερε στον μέντορά του το ομορφότερο δώρο, που πήραμε ποτέ, ανάμνηση της υποστήριξης που έλαβε στην δύσκολη περίοδο του πολέμου της Κορέας από τον πατέρα μου. Όσο για εμένα πέρασα μια ζωή να θαυμάζω το «καλό» μας σερβίτσιο και να αναρωτιέμαι ποιός να ήταν άραγε εκείνος ο άγνωστος που μας το έφερε από τη μακρινή Ιαπωνία; Μια και οι γονείς μου έφυγαν νωρίς από τη ζωή, κάποιες λεπτομέρειες της ιστορίας μου τις αφηγήθηκε πριν λίγα χρόνια ο ίδιος ο Βαγγέλης ένα καλοκαιρινό απόγευμα, καθισμένοι στο καφενείο του Ναπολέοντα και για αυτό τον ευγνωμονώ. Όσο για την αναγνώριση της πολιτείας, θερμά συγχαρητήρια !!

Ι.Κ.Κ.

ΕΚΘΕΣΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

από τις αρχές
του 20ού αιώνα,
του φωτογράφου

Hubert Pernot

Το Μουσείο Μπενάκη και οι Εκδόσεις ΟΛΚΟΣ διοργάνωσαν την εξαιρετικά ενδιαφέρουσα έκθεση του Γάλλου περιηγητή των αρχών του περασμένου αιώνα, που με το φακό του απθανάτισε αυθεντικά στιγμιότυπα της Ελλάδας του 1898 - 1913.

Τα εγκαίνια της έκθεσης έγιναν στις 9 Ιουνίου, αλλά θα διαρκέσει μέχρι τις 31 Αυγούστου 2008, στο Μουσείο Μπενάκη της οδού Κουμπάρη 1.

Σπεύσατε!

Γράφτηκε... Λέχθηκε...

7 ΙΟΥΝΙΟΥ: Παγκόσμια ημέρα κατά της ερημοποίησης και της ξηρασίας

Με την ευκαιρία της επετείου αυτής θέλουμε να αναδημοσιεύσουμε το άρθρο του **Στέφανου Μάνου** από το φύλλο της εφημερίδας *Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ*, οικονομική, της 22 Ιουνίου 2008, με τίτλο *Εντυπώσεις από ένα ταξίδι στη Λάρισα*. Η αμεσότητα της γραφής του κ. Μάνου και οι σκληρές αλήθειες που αποκαλύπτει δεν μπορούν παρά να μας κάνουν όλους να αναρωτηθούμε προς ποια κατεύθυνση επιθυμούμε να στραφούμε σε τούτη τη χώρα: προς την αναβάθμιση και την ισότιμη θέση με τους ευρωπαίους εταίρους ή προς την απομόνωση και τον χλευασμό.

«Την περασμένη εβδομάδα επισκέφτηκα τη Λάρισα.

Η μετάβασή μου οφειλόταν στην επιθυμία μου να ακούσω πώς βλέπουν τις εξελίξεις στη γεωργία οι συνεταιριστές της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών. Θα αφιερώσω το σημείωμα αυτό στις εντυπώσεις μου από αυτή τη μονοήμερη επίσκεψη.

Η διεθνής άνοδος των τιμών των τροφίμων θλάπτει τους καταναλωτές, αλλά αυξάνει εντυπωσιακά τα εισοδήματα των αγροτών. Ο πλούτος δεν κρύβεται. Τα μαγαζιά, τα αυτοκίνητα, τα σπίτια, η κίνηση της πόλης επιβεβαιώνουν τη δύναμη των αγροτικών εισοδημάτων. Από τον πρόεδρο της Ένωσης, κ. Θανάση Κοκκινούλη, κατάλαβα, όμως, ότι παρά τα υψηλά εισοδήματα, υπάρχει μια ανησυχία. Επειδή δεν βλέπουν οι αγρότες μια ξεκάθαρη κρατική πολιτική για το μέλλον. Χωρίς ξεκάθαρη πολιτική, ο αγρότης αισθάνεται κάποια ανασφάλεια. Ποια αγροτικά προϊόντα θα διαμορφώσουν το μέλλον της ελληνικής γεωργίας; Πώς θα πειστούν τα παιδιά των αγροτών να μη μεταναστεύσουν στις πόλεις; Όλα αυτά τα γενικά γίνονται εντονότερα από την αβεβαιότητα ως προς τι θα γίνει με το νερό στη Θεσσαλία. Μιλούν για τον Αχελώο, διότι ο ένας μετά τον άλλο οι πολιτικοί τους έχουν πει ότι η μόνη λύση για την άρδευση του κάμπου είναι η εκτροπή του. Δεν έχουν οκεφτεί άλλες πρακτικές λύσεις, φιλικότερες για το φυσικό περιβάλλον και λιγότερο δαπανηρές. Επίμεινα στη λογική μου, πως ό,τι είναι τζάμπα σπαταλιέται, ενώ αντίθετα προσέχουμε ό,τι πληρώνουμε. Το νερό σπανίζει και πρέπει να πληρώνεται, υποστήριξα. Μάλλον συνεννοηθήκαμε, επειδή, όπως μου εξήγησαν, ήδη πληρώνουν πολλά για τη συντήρηση των αντλητικών τους συγκροτημάτων. Τέλος, μια μικρή παρατήρηση, που χωρίς να έχει ιδιαίτερη σημασία, μου έκανε εντύπωση: Μιλώντας για τις τιμές του σταριού, χρησιμοποιούσαν τη δραχμή ως μονάδα μέτρησης.

Με χίλια βάσανα καταφέραμε να κατοχυρώσουμε τη φέτα ως αποκλειστικά ελληνικό τυρί ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) με σαφείς προδιαγραφές. Έμαθα ότι το κράτος στην αγωνία του να μειώσει τις τιμές κάνει τα στραβά μάτια στη νοθεία του τυριού. Νοθεύεται σε μεγάλη έκταση η φέτα με γάλα από οικόσιτα πρόβατα, που εκτρέφονται με τις ίδιες τροφές που τρέφονται τα πρόβατα σε άλλες χώρες. Γιατί λοιπόν να είναι η φέτα ελληνικό τυρί με ονομασία προέλευσης; Σύμφωνα όμως με τον κανονισμό η φέτα πρέπει να παρασκευάζεται αποκλειστικά με γάλα από αιγοπρόβατα, που εκτρέφονται παραδοσιακά από την ελληνική χλωρίδα, που «χαρίζει στο τελικό προϊόν ιδιαίτερο άρωμα και γεύση». Σε τι διαφέρει η νοθεία του ελαιολάδου με λίγο ηλιέλαιο; Και αυτή η νοθεία, όπως όλες οι νοθείες, μειώνουν το κόστος! Το κράτος-μπακάλης δεν φαίνεται να κατανοεί τη σημασία της ποιότητας και της σχολαστικής τήρησης των προδιαγραφών.

Εντυπώσεις από ένα ταξίδι στη Λάρισα

Κυνηγάει τις τιμές και αδιαφορεί για την ποιότητα. Η ποιότητα όμως εξασφαλίζει το μέλλον.

Πολλές φορές τους τελευταίους μήνες, σε άρθρα και ομιλίες μου υποστήριξα ότι θα έπρεπε να αναδιατάξουμε το κράτος, κατά τρόπο ώστε η κρατική μηχανή να υπηρετεί μία νέα εθνική προτεραιότητα: την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Όχι επειδή διακατέχομαι από ρομαντικές αντιλήψεις, αλλά επειδή πιστεύω ότι το μέλλον της Ελλάδας και η μελλοντική της ευημερία εξαρτάται από την προστασία της παγκόσμιας μοναδικότητάς της: Της ιστορίας της, του πολιτισμού της και του φυσικού της περιβάλλοντος. Ιστορία, ήλιος, βουνό και θάλασσα. Σε αυτά τα στοιχεία και τα παράγωγά τους η Ελλάδα μπορεί να βρίσκεται σε διεθνή πρωτοπορία.

Το αναφέρω εδώ, επειδή στη Λάρισα επισκέφτηκα το αρχαίο θέατρο στο κέντρο της πόλης. Πριν από 25 χρόνια δεν είχε αποκαλυφτεί, αλλά είχε κρυφτεί επιμελώς κάτω από πολυκατοικίες και μαγαζιά. Σήμερα, απελευθερωμένο από τη βεβήλωση που του επιφύλαξαν άπληστοι Νεοέλληνες, αποτελεί σημείο αναφοράς για τη Λάρισα. Αν ήμουν Λαρισαίος, θα ήμουν υπερήφανος για το θέατρο αυτό. Θα απαιτούσα από τους αρμόδιους να φροντίσουν να ολοκληρωθεί η αποκατάστασή του και να αρχίσει να φιλοξενεί μεγάλες παραστάσεις. Η χωρητικότητά του φθάνει τους 10.000 θεατές. Η λειτουργία του θα μπορούσε –με εμπνευσμένη διοίκηση– να τοποθετήσει τη Λάρισα στον παγκόσμιο πολιτιστικό χάρτη. Ο παλαιός δήμαρχος της Καλαμάτας και υπουργός, κ. Σταύρος Μπένος, συνέστησε μαζί με 274 προσωπικότητες μια μη κυβερνητική οργάνωση εκ των οποίων 4 είναι από τη Λάρισα (Το Διάζωμα) που σκοπό έχει την αναστήλωση και λειτουργία των αρχαίων θεάτρων της Ελλάδας. Εύγε! Αυτή είναι η σωστή κατεύθυνση για την Ελλάδα. Η κεντρική διοίκηση (υπουργεία Οικονομικών και Πολιτισμού) αντίθετα, κάνει ότι μπορεί για να καθυστερήσει την αναστήλωση και λειτουργία του θεάτρου της Λαρίσας. Έχει χίλιους τρόπους να σπαταλάει τα χρήματα του ελληνικού λαού.

Δεν γνωρίζω πόσα χρήματα χρειάζεται η αναστήλωση του θεάτρου. Δύο έως τρία εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο για μερικά χρόνια; Τα έξοδα δύο ημερών για τη διατήρηση σε ζωή της Ολυμπιακής.

Παρόμοια αισθήματα μου δημιουργήθηκαν στα Αμπελάκια. Ό,τι γίνεται εκεί οφείλεται σε αφοσιωμένους στον τόπο τους ιδιώτες. Το κράτος δεν φαίνεται να έχει κάποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την προστασία της μοναδικότητας των Αμπελακίων.

Με απογοήτευσε λοιπόν, για άλλη μια φορά, η διαπίστωση ότι ελάχιστα κατανοεί το κράτος τη σημασία της προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος για το μέλλον της Ελλάδας...

Γράφτηκε... Λέχθηκε...

Κείμενο του Κ. Μανωλίδη* από την εφημερίδα *ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ* της 22-6-08

Να προστατευτούν από τους Έλληνες τα Τοπία μας

Η προστασία του ελληνικού τοπίου 22 χρόνια μετά τον νόμο 1650/86 παραμένει ουσιαστικά εικονική. Το ΥΠΕΧΩΔΕ δεν μπήκε καν στον κόπο να μεταφράσει την Ευρωπαϊκή Συνθήκη για το Τοπίο του 2000, προκειμένου να προχωρήσει η επικύρωσή της από την ελληνική Βουλή. Και γιατί να το πράξει, εφόσον οι περισσότεροι βολεύονται με τη δυνατότητα να κτίζουν όπου επιθυμούν, να αποσπούν ανεξέλεγκτα φυσικούς πόρους και να ξεφορτώνονται απορρίμματα και ρύπους όπου τους εξυπηρετεί. Οι κυβερνητικοί φορείς είναι απρόθυμοι να δυσχεράσουν ψηφοφόρους και να ανακόπτουν την (κάθε είδους) οικονομική κινητικότητα, που συνδέεται με τέτοιες δραστηριότητες. Και όλοι μαζί δεν κατανοούν τη βαθιά πολιτισμική σημασία του Τοπίου.

Η σχέση με το Τοπίο είναι υπονομευμένη τόσο από τη συναισθηματική μας

αποξένωση από το φυσικό κόσμο, όσο και από τη δεδομένη πλέον αντιπάθεια προς τη βαθιά κατανόηση όσων μας περιβάλλουν. Μάθαμε να καταναλώνουμε ειδυλλιακές εικόνες, χωρίς να υποψιαζόμαστε ότι η μορφή και τα συστατικά του Τοπίου είναι θεμελιώδη στοιχεία της συλλογικής μας ταυτότητας, τεκμήρια περιβαλλοντικής και πολιτισμικής μνήμης που οφείλουμε να σεβαστούμε και να διατηρήσουμε. Τα Τοπία είναι φορείς υπαρξιακών υπονοούμενων, για εκείνον που θέλει να τα αφουγκραστεί.

Για αυτό ίσως βεβηλώνουμε με τόση ευκολία το ίδιο το αντικείμενο του θαύμασμού μας.

Η ανησυχία για τη διάσωση των ελληνικών τοπίων για κάποιους ίσως ηχεί ως αναχρονιστική εορτή μεμψιμοιρία, ως αφελής ανάκληση μιας ιδεατής αγνότητας ή ως ιδεολογικά ύποπτη αναδίπλωση στο μυθικό υπόβαθρο μιας εθνικής περιχαράκωσης. Ακόμα και αν

έχει βάση μία τέτοια δυσπιστία, δε νομιμοποιεί καθόλου την εγκατάλειψη του τοπίου σε καταστροφικές πρακτικές, που εγγυώνται τον ριζικό εκφυλισμό της όποιας ιδιοσυστασίας και πνευματικότητάς του. Εξάλλου τα Τοπία αντιπροσωπεύουν μία δυναμική και εξελισσόμενη πραγματικότητα.

Η διαφύλαξη του χαρακτήρα μιας περιοχής δεν σημαίνει συντήρηση στη φορμόλη, αλλά μία δημιουργική διαδικασία σχεδιασμού, ανασύστασης των χαρακτηριστικών της, εφαρμογής καινοτόμων διαχειριστικών πρακτικών, αλλά και ενδυνάμωσης παραδοσιακών ή συμβατών παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Τέλος, πρέπει κάποτε να πάψουμε να θεωρούμε ταμπό την απαγόρευση της εκτός σχεδίου δόμησης, αλλά ακόμα και την υπό όρους προσβασιμότητα σε ορισμένες περιοχές.

* Ο κ. Κ. Μανωλίδης είναι επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Ψυχοσάββατο
στον Άγιο Νικόλαο
Καλαρρυτών

